

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la recurs

învinuirea lui

Radu Cebanu

(art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-591/2023
Nr. PIGD 1-17144196-01-Ira-19042023)

Recurs admis depus până la 01 septembrie 2023 în temeiul art. 427 alin. (1 pct. 12) CPP); Obligatorietatea instanței de recurs de a convoca părțile în ședință; Distincția dintre art. 188 și art. 192¹ Cod penal; Instanța de apel greșit a recalificat acțiunile din art. 188 alin. (2) lit. e) în 192¹ alin. (1) Cod penal și niciun judecător rațional nu ar comite o asemenea eroare; Circumstanțele în care CSJ poate emite încheiere interlocutorie în temeiul art. 435 alin. (6) CPP.

07 mai 2026

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Valentina Garabagiu

Curtea de apel: Alexandru Spoială, Mihail Diaconu, Dorin Dulghieru

Textul corespunde originalului

Judecând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Radu Cebanu,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte*,

Leonid Chirtoacă,

Alexandru Negru *judecători*,

constată următoarele:

PARTEA INTRODUCATIVĂ

1. Radu Cebanu s-a născut în anul 1978 în mun. Chișinău. El a fost învinuit în temeiul art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal (tîlhărie). Radu Cebanu a fost apărat de avocatul Marian Babără.

2. În prima instanță cauza penală a fost examinată în procedură generală. Prima instanță l-a găsit vinovat pe Radu Cebanu de comiterea infracțiunii imputate și l-a condamnat la opt ani și două luni de închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Instanța de apel a respins apelul procurorului. Ea a admis apelul apărării, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărîre prin care Radu Cebanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal și l-a condamnat la amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale.

3. La 24 martie 2023, procurorul Alexandru Plîngău a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei în partea recalificării faptei din art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal. La 29 martie 2023, avocatul Marian Babără a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, prin care solicită aplicarea Legii privind amnistia.

4. Urmărirea penală a fost pornită la 12 decembrie 2016 și s-a terminat în 21 februarie 2017. Prima instanță a examinat cauza în perioada 27 februarie 2017 – 03 august 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 02 septembrie 2021 și 25 ianuarie 2023. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 19 aprilie 2023.

ÎN FAPT

a. Învinuirea adusă

5. Radu Cebanu a fost învinuit că, în seara de 10 decembrie 2016, a urcat într-un taxi și, ajuns la destinație, a cerut de la Igor Pleșco (șoferul taxiului) bani. După refuz, el l-a atacat cu un cuțit, provocându-i o plagă la gât calificată drept vătămare ușoară. Ulterior, folosind violența, el l-a forțat pe șofer să iasă din automobil, a preluat controlul mașinii și a plecat într-o direcție necunoscută,

cauzând victimei un prejudiciu material considerabil. Acțiunile lui Radu Cebanu au fost calificate conform art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal.

b. Probatoriul

6. Radu Cebanu, în calitate de bănuț, nu a recunoscut fapta. El a declarat că, la 10 decembrie 2016, s-a aflat la domiciliu până seara. Ulterior, el a mers în ospeție la prietenii săi, unde a stat până în jurul orei 02:00, după care s-a întors acasă. El nu a avut conflicte și nu a sustras nici un automobil, menționând și că nu deține permis de conducere. La momentul comiterii faptei el se afla fie la domiciliu, fie la prieteni. El a mai invocat nereguli la procedura de recunoaștere, afirmând că partea vătămată ar fi indicat o altă persoană, iar ulterior i-au fost aplicate cătușe în fața acesteia (f.d. 83, vol. I). La 21 februarie 2017, Radu Cebanu, în calitate de învinuit, a recunoscut parțial vina. Acesta a declarat că nu a urmărit sustragerea de bunuri sau bani și nu a cerut nimic șoferului, scopul fiind doar să-l înlătore de la volan pentru a se plimba cu automobilul. El nu a aplicat lovituri cu cuțitul, iar leziunea de la gât s-a produs accidental, când victima s-a întors în cuțit. El s-a așezat la volan din frică de șofer, care era aproape de automobil. După o scurtă deplasare, el a revenit și a abandonat mașina lângă locul incidentului, exprimând regretul pentru cele comise (f.d. 205-206, vol. I).

7. La etapa urmăririi penale, partea vătămată Igor Pleșco a declarat că, la 10 decembrie 2016, în timp ce activa ca taximetrist, a preluat din stradă un pasager din sectorul Ciocana pentru a-l transporta la Botanica, str. Burebista nr. 23. Ajunși pe str. Burebista, pasagerul i-a cerut să oprească în curte, după care i-a solicitat toți banii încasați în acea zi. În urma refuzului, el i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea gâtului și i-a astupat gura, cerându-i să tacă și să nu se întoarcă. Pe mâini atacatorul avea mănuși de culoare închisă. El a încercat să se apere cu mâna stângă, de frică a deschis ușa automobilului și a fugit în celălalt capăt al străzii. Între timp, agresorul s-a așezat în locul șoferului și a plecat cu automobilul. Ulterior, partea vătămată a alertat un alt taximetrist și poliția și a fost transportat la spital. El a menționat că agresorul a revenit ulterior cu mașina, a abandonat-o și a fugit, iar din urma lui a venit și automobilul de taxi. El a declarat că solicită un prejudiciu moral de 20.000 de lei (f.d. 64-65, vol. I).

8. Procesul-verbal de confruntare din 02 februarie 2017 între partea vătămată și învinuitul Radu Cebanu consemnează că partea vătămată l-a recunoscut pe Cebanu ca fiind persoana pe care a transportat-o cu taxiul. Când Cebanu i-a cerut banii, partea vătămată a spus că nu are bani, după care Cebanu i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în regiunea gâtului. Ulterior, el i-a pus mâna la gură și i-a spus să nu se întoarcă. Cebanu a declarat că Pleșco i-a cerut să-i dea voie să plece, că are o fetiță acasă, după care el a aruncat cuțitul în mașină și Pleșco a ieșit din mașină. La întrebarea avocaților, Pleșco a clarificat că Cebanu i-a solicitat bani, însă din automobil nu cunoaște să fi dispărut ceva, deși în automobil era un

telefon mobil și un încărcător. Cebanu nu a spus nimic în răspuns la declarația lui Pleșco că el i-ar fi cerut bani (f.d. 113-114, vol. I).

9. Martorul Serghei Marțenca a declarat că, la 10 decembrie 2016, în jurul orei 22:00, fiind în drum spre o comandă pe str. Burebista, a fost oprit de un bărbat care i-a spus că a fost înjunghiat la gât și depozitat de automobilul său, indicând direcția de deplasare a automobilului. Martorul a pornit în urma automobilului, iar după mai multe străzi parcurse, a observat cum o persoană necunoscută a ieșit în grabă de la volan și a fugit. Acesta a putut vedea parțial fața agresorului în lumina farurilor de la o distanță de 7-8 metri. El a oferit semnalmente vestimentare și fizice, menționând că l-ar putea recunoaște (f.d. 67, vol. I). Prin procesul-verbal din 12 decembrie 2016, martorul Serghei Marțenca l-a recunoscut pe Radu Cebanu ca fiind persoana care a fugit din automobil (f.d. 68, vol. I).

10. Martorul Petru Novocorpusov a declarat că, la 10 decembrie 2016, în jurul orei 22:00, se afla lângă un minimarket împreună cu Dumitru Ungureanu, Constantin Pașurov și un cunoscut pe nume Mihail. De ei s-a apropiat un bărbat necunoscut, care a cerut o țigară și o brichetă. Apoi, el a povestit că a înșelat un taximetrist (a dat un telefon în loc de bani de călătorii) și a arătat o lamă ascuțită. Acesta a încercat să obțină un telefon pentru a efectua un apel, însă a fost refuzat. După circa 20–30 de minute, martorul și însoțitorii săi au plecat, iar necunoscutul s-a îndreptat spre minimarket (f.d. 66, vol. I).

11. Martorul Constanța Spînu a declarat că este în relații de prietenie cu Cebanu și că, în noaptea de 11 decembrie 2016, s-a întâlnit cu acesta și alți prieteni, au mers la discotecă și apoi la domiciliul lui. În drum, șoferul de taxi a menționat despre atacul asupra unui taximetrist, iar Cebanu a afirmat că știe despre incident (f.d. 74, vol. I).

12. Raportul de expertiză nr. 3678/D, din 20 ianuarie 2017, a stabilit că leziunea victimei constă într-o plagă tăiată-înțepată la nivelul gâtului, în partea cervicală dreaptă, provocată de un obiect ascuțit-înțepător, care constituie vătămare ușoară a sănătății. Plaga era lineară și avea aproximativ 3 cm. lungime și 3 cm. adâncime. Leziunea nu este caracteristică autoprovocării și nu putea fi cauzată prin cădere (f.d. 131-133, vol. I).

13. Radu Cebanu a declarat în prima instanță că recunoaște parțial faptele. El a relatat că, în seara de 10 decembrie 2016, în jurul orei 22, fiind în stare ușoară de ebrietate, a urcat într-un taxi pentru a se deplasa la Botanica. Nemulțumit de traseu și de prețul cerut la final, el a scos un cuțit pliabil cu o lamă de 7-8 cm. și l-a pus lângă gât pentru a-l speria pe șofer. De regulă, prețul e de două ori mai mic. El nu a avut intenția de a-l răni sau de a sustrage bunuri, ci de a riposta la comportamentul obraznic al șoferului. Leziunea de la gât s-a produs accidental, când șoferul s-a întors brusc. După ce șoferul a fugit din mașină, inculpatul, speriat, a urcat la volan, a condus o distanță scurtă, apoi a întors automobilul la

loc și a fugit. El a plecat acasă, locuind la o distanță de circa un km de locul incidentului. El neagă că ar fi cerut bani sau că ar fi sustras bunuri, deși recunoaște că nu a achitat cursa. El nu a avut intenția de a comite tâlhărie, regretă fapta și este dispus să achite prejudiciul de 20.000 de lei. El a mai invocat că a fost supus presiunilor din partea poliției în faza urmăririi penale, atunci când a fost reținut. El a mai declarat că, după incident, și-a deschis o companie în Germania, specializată în domeniul construcțiilor (f.d. 232-236, vol. II).

14. În prima instanță, martorul Evghenii Piveni, subofițer de patrulare, a declarat că a intervenit noaptea la un apel privind atacarea unui taximetrist. La fața locului a găsit victima rănită la gât, care a relatat că un pasager necunoscut l-a amenințat cu cuțitul, l-a tăiat și i-a sustras automobilul. Autoturismul a fost depistat la scurtă distanță de locul incidentului (circa 70–100 m.), iar victima a fost transportată de urgență la spital. Din informațiile transmise prin stația radio, automobilul fusese condus haotic pe mai multe străzi din zonă (f.d. 220-221, vol. II).

15. Martorul Serghei Marțenco a declarat în prima instanță că, fiind taximetrist, a ajuns la adresa indicată și a observat o persoană rănită la gât, care i-a spus că a fost atacată cu cuțitul și deposeată de automobil. El a urmărit mașina sustrasă timp de câteva minute, pe câteva străzi, comunicând cu serviciul 112, până când aceasta s-a întors și s-a oprit, iar o persoană a fugit de la volan. El a reținut doar unele trăsături generale ale persoanei (statură mică), însă nu poate afirma dacă inculpatul este acea persoană. El a confirmat că victima i-a relatat că a fost atacată de un client și că ar fi existat un conflict, posibil legat de bani. El a participat la recunoașterea după fotografii, dar fără certitudine deplină. Restul declarațiilor sale de la urmărirea penală el le menține, explicând eventualele diferențe prin trecerea timpului (f.d. 225-227, vol. II).

16. Partea vătămată nu a fost audiată în prima instanță deoarece nu a putut fi găsită. Procurorului i-a fost acordat un termen pentru asigurarea prezenței părții vătămate. Procurorul a informat instanța că nu a fost posibilă identificarea lui Igor Pleșco la domiciliul indicat. Acesta nu mai locuiește la acea adresă și nu mai activează în serviciul de taxi (f.d. 205–206, vol. II). La ședința din 08 iunie 2021, instanța a respins solicitarea procurorului privind acordarea unui termen suplimentar pentru asigurarea prezenței părții vătămate (verso f.d. 206, vol. II). Deși partea vătămată nu s-a prezentat în fața instanței de fond, aceasta a dispus citirea declarațiilor depuse în faza urmăririi penale, având în vedere că anterior fusese efectuată confruntarea între partea vătămată și inculpat.

c. Sentința și procedura de apel

17. La 03 august 2021, prin [sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani](#), Radu Cebanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii imputate. El a fost condamnat la opt ani și două luni de închisoare în penitenciar de tip semiînchis. Instanța a încasat din contul lui Radu Cebanu în beneficiul statului

cheltuieli de judecată în mărime de 3.766 de lei. Instanța a reținut că vinovăția este dovedită prin probe coroborate (declarații ale inculpatului, victimei și ale martorilor, expertize). S-a stabilit că acesta a acționat cu intenție directă, aplicând violență reală (nu doar amenințare) pentru a obține bani și, ulterior, automobilul victimei. Fapta este considerată consumată din momentul atacului, indiferent dacă sustragerea efectivă a fost realizată.

18. La 17 august 2018, avocatul Marian Babără, în numele inculpatului, a depus apel. El solicită casarea sentinței și pronunțarea unei hotărâri noi prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza art. 192¹ Cod penal și să-i fie aplicată o pedeapsă neprivativă de libertate. Apelantul susține că nu există probe că inculpatul a acționat cu scopul sustragerii bunurilor, element esențial al tâlhăriei. Potrivit declarațiilor lui Radu Cebanu, acesta nu a cerut și nu a luat bunuri, iar folosirea cuțitului a avut doar scop de intimidare, pe fondul unui conflict legat de tarif. Leziunea victimei a fost accidentală, iar inculpatul nu a înșușit niciun bun, deși ar fi avut posibilitatea, utilizând automobilul doar temporar pentru a părăsi locul faptei. Apărarea critică și utilizarea declarațiilor victimei din faza urmăririi penale în lipsa audierii acesteia în instanță, precum și încălcarea regulilor procedurale.

19. La 18 august 2021, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Galina Balan, a depus apel. El solicită casarea sentinței în latura civilă și încasarea din contul inculpatului în favoarea părții vătămate a prejudiciului în mărime de 20.000 de lei. Acuzatorul susține că instanța de fond nu s-a pronunțat asupra pretențiilor părții vătămate. Deși în motivare sunt invocate unele argumente privind prejudiciul, instanța a omis să soluționeze aceste pretenții.

20. Instanța de apel a organizat cinci ședințe de judecată în această cauză. Trei au fost amânate din cauza lipsei părții vătămate și a inculpatului. Igor Pleșco a fost legal citat pentru ședința instanței de apel, însă plicul de înștiințare a fost restituit cu mențiunea „necunoscut” (f.d. 33, vol. III). Radu Cebanu de asemenea a fost legal citat de instanța de apel, însă nu s-a prezentat la ședințele de judecată. Prin încheierea din 14 decembrie 2022, instanța de apel a dispus anunțarea acestuia în căutare.

21. La ședința din 25 ianuarie 2023, s-a decis examinarea cauzei în lipsa părții vătămate și a inculpatului, soluție susținută atât de procuror, cât și de avocatul Marian Babără. Deoarece acuzarea și apărarea nu a solicitat, instanța nu a audiat niciun martor, însă a dat citire declarațiilor acestora, inclusiv a declarațiilor părții vătămate de la etapa urmăririi penale și din cadrul confruntării.

22. La 25 ianuarie 2023, [Curtea de Apel Chișinău](#) a respins apelul procurorului. Instanța a admis apelul apărării, a casat sentința și a pronunțat o nouă hotărâre. Radu Cebanu a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 192¹ alin. (1) Cod penal și condamnat la amendă în mărime de 1.000 de unități convenționale. Instanța a analizat din nou probele și a constatat

că fapta lui Radu Cebanu nu întrunește elementele tâlhăriei, nefiind dovedit scopul de sustragere a bunurilor, ci constituie răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire. Inculpatul a declarat că nu a solicitat și nu a sustras bani sau alte bunuri de la victimă. Cuțitul a fost pus la gât pentru a pedepsi victima pentru solicitarea unei sume prea mari pentru serviciu. Leziunea s-a produs din cauza mișcărilor victimei. Lipsa intenției de sustragere a fost confirmată și prin faptul că din automobil nu au fost sustrate bunuri sau banii victimei. La scurt timp după sustragerea automobilului, acesta a fost întors la locul de unde a fost luat și a fugit deoarece era speriat. Inculpatul a folosit temporar automobilul și nu a însușit bunuri, deși avea posibilitatea. Instanța nu s-a referit în motivarea sa la faptul că partea vătămată a declarat repetat că inculpatul i-a cerut banii pe care îi deține și i-a pus cuțitul la gât când partea vătămată a spus că nu are bani. Totuși, în para. 21 al deciziei ea a menționat că a constatat că Radu Cebanu a acționat „în scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane” și că a aplicat violență periculoasă pentru viață și sănătatea părții vătămate insistând pe transmiterea banilor pe care îi avea partea vătămată. În pofida constatării violenței periculoase pentru viață, instanța nu a explicat de ce nu a încadrat fapta conform art. 192¹ alin. (3) Cod penal. Para. 25 al deciziei de asemenea menționează că „acuzatorul de stat nu a demonstrat că inculpatul nu a acționat în scopul sustragerii bunurilor” La individualizarea pedepsei, instanța a ținut cont de gravitatea redusă a faptei, vârsta tânără, lipsa antecedentelor și atitudinea inculpatului. Apelul procurorului privind pretențiile civile a fost respins, deoarece nu a fost formulată o acțiune civilă întocmită conform art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală. Instanța nu s-a pronunțat asupra cheltuielilor de judecată. Decizia motivată a fost pronunțată la 01 martie 2023.

d. Cererile de recurs

23. La 24 martie 2023, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Alexandru Plîngău, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei. Recurentul susține că decizia instanței de apel este neîntemeiată în partea reîncadrării faptei din art. 188 alin. (2) lit. e), f) Cod penal în art. 192¹ alin. (1) Cod penal. Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate și a adoptat o soluție contradictorie, întrucât, pe de o parte, a reținut existența scopului de sustragere și aplicarea violenței periculoase pentru viață (lovitura cu cuțitul în regiunea gâtului), iar pe de altă parte a încadrat fapta ca răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire. Instanța a analizat unilateral probatoriul, bazându-se în principal pe declarațiile inculpatului și ignorând declarațiile părții vătămate, ale martorilor și raportul medico-legal, care confirmă caracterul violent al acțiunilor. Instanța nu a dat o apreciere corespunzătoare violenței exercitate și a ignorat faptul că tâlhăria este consumată din momentul atacului, chiar dacă bunurile nu sunt sustrate. De asemenea, instanța nu a explicat de ce nu a încadrat fapta conform art. 192¹ alin. (2) lit b) Cod penal. Decizia este

criticată pentru că nu se pronunță asupra cheltuielilor de judecată, corpurilor delictive și reparării prejudiciului cauzat părții vătămate.

24. La 29 martie 2023, avocatul Marian Babără, în numele condamnatului, a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală. Recurentul solicită aplicarea Legii privind amnistia. Potrivit recursului, după pronunțarea sentinței a intrat în vigoare Legea privind amnistia, care prevede încetarea proceselor penale pentru anumite infracțiuni comise anterior, dacă sunt îndeplinite criteriile legii. Instanța a recalificat corect fapta, dar în mod neîntemeiat nu a aplicat amnistia, deși cazul se încadra în prevederile legii și nu existau interdicții legale pentru aplicarea acesteia. Instanța trebuia să aplice amnistia din oficiu, iar omisiunea de a face acest lucru este nejustificată.

25. La 14 aprilie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 02 mai 2023, avocatul Marian Babără, în numele condamnatului, a depus referință în privința recursul procurorului. Apărătorul solicită respingerea recursului ca fiind neîntemeiat. Procuratura nu a depus referință.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

26. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

12) faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;”

27. La ziua comiterii faptei, art. 188 Cod penal prevedea următoarele:

„(1) Tâlhăria, adică atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de violență periculoasă pentru viața sau

sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe,

(2) Tâlhăria săvârșită:

...

e) cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de armă;

f) cu cauzarea de daune în proporții considerabile

se pedepsește cu închisoare de la 8 la 10 ani.;"

28. La momentul comiterii faptei, art. 192¹ Cod penal prevedea următoarele:

„(1) Răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 3 ani.

...

(3) Acțiunile prevăzute la alin.(1) sau (2) însoțite de violență periculoasă pentru viața sau sănătatea victimei sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 7 ani.”

29. [Legea nr. 243](#) din 24 decembrie 2021 privind amnistia prevedea următoarele:

„Art. 4 - (4) În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin.(1)–(3) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art.1 și nu cade sub incidența art.6.

Art. 6 - (1) Prevederile art. 1–5 nu se aplică persoanei:

...

d) bănuite, învinuite, inculcate sau condamnate pentru una dintre infracțiunile prevăzute la următoarele articole din Codul penal nr. 985/2002: art. ..., art. 188, ...;”

30. [Hotărîrea](#) plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor nr. 23, din 28 iunie 2004, prevedea următoarele:

„6. În sensul dispozițiilor art.188 CP, prin „atac” trebuie de înțeles acțiunile agresive ale făptuitorului, care sunt însoțite de violența periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei agresate ori de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe.

Prin violență periculoasă pentru viața sau sănătatea persoanei (art.188 alin.(1) CP) se are în vedere violența care s-a soldat cu vătămare medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății ori care, deși nu a cauzat aceste

urmări, comportă la momentul aplicării sale, datorită metodei de operare, un pericol real pentru viață și sănătate.

Sub incidența noțiunii „violență periculoasă pentru viață și sănătate” nimeresc și cazurile: de compresiune a gâtului cu mâinile sau cu ajutorul unui șnur; de ținere îndelungată a capului victimei sub apă; de îmbrăcare pe capul victimei a unei pungi de polietilenă; de aruncare a victimei de la înălțime ori dintr-un mijloc de transport etc.

Deși asemenea acțiuni violente pot să nu provoace nici moartea victimei, nici vătămarea medie sau ușoară a integrității corporale sau a sănătății acesteia, totuși, datorită caracterului lor, ele creează un pericol real pentru viață și sănătate.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

31. Decizia motivată a instanței de apel a fost pronunțată pe 01 martie 2023. Recursurile au fost declarate pe 24 și 29 martie 2023. Având în vedere că termenul pentru depunerea recursului era de 30 zile, recursurile au fost înaintate în termen.

32. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs (decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 85). Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

a. Recursul procurorului

33. Recursul procurorului se întemeiază pe art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală. În esență, recurentul contestă încadrarea juridică a faptei, solicitând reîncadrarea faptei din art. 192¹ Cod penal în art. 188 Cod penal. Instanța de apel, în para. 21 a deciziei sale, în esență, a reținut fapta constatată prin sentință, adică că Radu Cebanu a acționat „în scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane” și că a aplicat violență periculoasă pentru viață și sănătatea părții vătămate. Prin urmare, recursul va fi examinat doar prin prisma temeiului de recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, deoarece vizează doar încadrarea juridică a acestei fapte. Curtea Supremă de Justiție a explicat sensul temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală în decizia nr. [1ra-854/2022](#), § 123.

34. Latura subiectivă a tâlhăriei constă în săvârșirea unui atac asupra persoanei în scopul sustragerii bunurilor. Anume scopul este elementul esențial care distinge infracțiunile prevăzute de art. 188 și 192¹ Cod penal. În cazul art. 192¹ Cod penal lipsește scopul de însușire a bunului, iar în cazul art. 188 Cod penal acesta este imboldul pentru comiterea faptei infracționale.

35. Nu se contestă faptul că condamnatul a fost transportat de victimă, iar la sfârșitul călătoriei condamnatul a apropiat de gâtul victimei un cuțit. Partea vătămată a declarat în mod constant că, după ce condamnatul i-a cerut să-i transmită banii obținuți din activitatea de taxi, iar acesta a refuzat, condamnatul i-a aplicat cuțitul la gât și i-a provocat o leziune în aceeași regiune (vezi para. 7-8). Prima instanță a constatat că scopul atacului condamnatului a fost de a-i lua banii pe care victima îi avea la ea. Curtea de apel de asemenea a conchis în para. 21 al deciziei sale că scopul atacului condamnatului a fost sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane. În pofida acestei constatări, ea a încadrat fapta conform art. 192¹ Cod penal.

36. Plasarea cuțitului la gâtul unei persoane, însoțită de astuparea gurii și cerința de a tăcea, după ce persoana a refuzat să transmită banii, constituie incontestabil o amenințare cu aplicarea unei violențe periculoase pentru viață.

37. În ceea ce privește latura subiectivă, decizia instanței de apel este contradictorie, iar această contradicție afectează determinant soluția adoptată. Pe de o parte, ea constată în para. 21 al deciziei că scopul atacului a fost sustragerea deschisă a banilor părții vătămate, iar ulterior curtea de apel motivează că condamnatul nu a avut intenția de a sustrage automobilul condus de partea vătămată. Completul subliniază că condamnatul a fost acuzat în primul rând că a cerut prin aplicarea violenței banii de la partea vătămată (vezi para. 5). Atunci când prima instanță a încadrat fapta conform art. 188 Cod penal, ea s-a bazat pe declarațiile părții vătămate. Decizia instanței de apel de asemenea constată că cuțitul a fost pus la gâtul părții vătămate după ce ultima a spus că nu are bani (vezi para. 22). Această constatare era suficientă pentru încadrarea faptei conform art. 188 Cod penal, infracțiunea de tâlhărie consumându-se din momentul amenințării cu aplicarea violenței periculoase pentru viață.

38. În motivarea ulterioară a deciziei sale, instanța de apel a neglijat cele menționate în paragraful precedent și s-a concentrat pe lipsa intenției condamnatului de a sustrage automobilul. Ea de asemenea nu a analizat în decizia sa declarațiile părții vătămate, principala probă pe care se baza sentința, chiar dacă acestea au fost cercetate în instanța de apel și a avut loc o confruntare dintre condamnat și partea vătămată (vezi para. 21). Curtea de apel s-a comportat de parcă aceste probe esențiale nici nu au existat, argumentând în final că acuzarea nu a demonstrat că condamnatul a acționat cu scopul de a sustrage bunuri. Un asemenea comportament nu poate fi admis de niciun judecător.

39. Completul notează că din învinuire rezultă că sunt incriminate două fapte distincte, cea de pretinderea prin violență periculoasă a banilor și prin preluarea ulterioară de către condamnat a controlului asupra automobilului. Prima faptă urma a fi încadrată conform art. 188 Cod penal, iar cea de a doua, dacă nu este dovedită intenția de sustragere a automobilului, conform art. 192¹ Cod penal. Totuși, condamnatul a fost învinuit doar conform art. 188 Cod penal. Instanța de

judecată nu poate depăși limitele învinuirii prin reîncadrarea acestor fapte ca două infracțiuni distincte. În orice caz, această omisiune a acuzării nu este un motiv pentru încadrarea primei fapte conform art. 192¹ Cod penal.

40. Hotărârea primei instanțe se baza pe probe testimoniale, inclusiv în ceea ce privește scopul faptei infracționale. Prima instanță a ajuns la această concluzie după audierea inculpatului și a altor martori, precum și coroborarea acestor declarații cu alte probe. Partea vătămată nu a fost audiată în prima instanță deoarece locul aflării ei nu era cunoscut. Din acest motiv, având în vedere că la etapa urmăririi penale a fost efectuată confruntarea, în temeiul art. 371 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de judecată a dat citire declarațiilor părții vătămate de la etapa urmăririi penale și din cadrul confruntării. Instanța de apel nu a audiat niciun martor. Ea nu a audiat nici inculpatul (vezi para. 20-21). Atunci când este contestată credibilitatea sau aprecierea dată de prima instanță probelor testimoniale esențiale, inversarea aprecierii acestora în instanța de apel fără examinarea nemijlocită a acestora în instanța de apel, în principiu, este contrară dreptului la un proces echitabil (*mutatis mutandis* hot. CtEDO [Dan v. Moldova nr. \(2\)](#), 2020, §§ 57-67). În decizia sa, instanța de apel nu a explicat în vreun mod de ce în această cauză inversarea în instanța de apel a aprecierii date probelor testimoniale de prima instanță este justificată. Completul subliniază că instanța de apel nu a adoptat o sentință de achitare, iar art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală este inaplicabil.

41. Instanța de apel a acceptat fără rezerve poziția apărării. Aceasta se baza în exclusivitate pe declarațiile condamnatului. Instanța de apel nu a analizat contradicțiile evidente în declarațiile acestuia. Când a fost audiat prima dată, condamnatul a negat că a fost transportat de partea vătămată în seara incidentului (vezi para. 6). Ulterior, el și-a schimbat radical declarațiile și a recunoscut că a pus cuțitul la gâtul părții vătămate, însă a negat scopul de însușire (*idem*). În cadrul confruntării, el nu a reacționat în vreun fel la declarațiile părții vătămate, reiterate de două ori, că condamnatul l-a amenințat și i-a cerut bani (vezi para. 8). Completul de asemenea notează că, potrivit condamnatului, incidentul a început de la neînțelegerile cu privire la costul călătoriei. O asemenea neînțelegere nu poate rațional explica necesitatea scoaterii unui cuțit și plasarea lui la gâtul victimei.

42. Instanța de apel a încadrat fapta condamnatului conform art. 192¹ alin. (1) Cod penal. Instanța a constatat în paragraful 21 al deciziei sale că violența aplicată în raport cu partea vătămată era periculoasă pentru viață. Instanța de recurs este de acord că această violență este periculoasă pentru viață (vezi para. 36). În asemenea circumstanțe, încadrarea faptei conform art. 192¹ alin (1) Cod penal este imposibil de explicat, având în vedere că răpirea mijlocului de transport fără scop de însușire însoțită de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase pentru viața victimei urma a fi încadrat conform art. 192¹ alin (3) Cod penal, iar pedeapsa minimă pentru această infracțiune este de cinci ani de

închisoare (vezi para. 28), care este mult mai severă decât pedeapsa cu amendă de 1.000 de unități convenționale aplicată condamnatului.

43. Completul de asemenea notează că art. 192¹ alin. (1) Cod penal era o infracțiune care cădea sub incidența Legii 243/2021 cu privire la amnistie. După cum a menționat avocatul Babără, nu existau piedici pentru aplicarea acestei legi, iar instanța de apel din oficiu trebuia să o aplice (vezi para. 24). Instanța de recurs este de acord în această parte cu poziția apărării că instanța trebuia din oficiu să aplice amnistia, dacă condițiile legale sunt întrunite. Art. 2 alin. (4) din Legea nr. 243/2021 (vezi para. 29) prevede posibilitatea aplicării amnistiei față de persoana care nu refuză expres aplicarea acesteia (*mutatis mutandis* decizia nr. [1ra-81/2024](#), § 29).

44. Având în vedere cele de mai sus, este mai mult decât evident că încadrarea juridică a faptei dată de instanța de apel a fost greșită și decizia instanței de apel urmează a fi casată.

45. Eroarea comisă de instanța de apel este una de drept. Ea poate fi înlăturată fără trimiterea cauzei la rejudecare și convocarea părților în ședință (pentru standardele relevante, vezi decizia nr. [1ra-509/2023](#), § 55).

46. Prima instanță a încadrat în baza art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal prima faptă incriminată, adică plasarea cuțitului la gâtul părții vătămate pentru a obține de la aceasta bani. Totuși, în ceea ce privește urcarea la volanul automobilului, din declarațiile părții vătămate nu rezultă intenția condamnatului de a o sustrage. Partea vătămată a declarat că, atunci când i-a pus cuțitul la gât, condamnatul i-a spus să nu se miște. În acel moment, partea vătămată se afla la volan. Partea vătămată a ieșit de la volan pentru a evita atacul condamnatului (vezi para. 7). Din circumstanțele cauzei rezultă că condamnatul s-a urcat la volan după ce partea vătămată, care era de o corpolență mai solidă, a fugit din automobil, însă oricum era în apropiere. În lipsa unei analize a acestui aspect de către acuzare și instanțele ierarhic inferioare, instanța de recurs este gata să accepte că condamnatul s-a urcat la volan din frică de partea vătămată, pentru a părăsi mai rapid locul atacului. Acest fapt poate explica și aducerea ulterioară de către condamnat a automobilului la locul incidentului peste câteva minute.

47. Având în vedere cele de mai sus, instanța de recurs constată că, Radu Cebanu, în seara de 10 decembrie 2016, a urcat într-un taxi și, ajuns la destinație, a cerut de la Igor Pleșco (șoferul taxiului) bani. După refuz, el l-a atacat cu un cuțit. Această faptă urmează a fi încadrată conform art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal. Totuși, nu a fost probat faptul că preluarea de către condamnat a controlului automobilului a urmărit scopul însușirii.

48. Prima instanță a reținut și calificativul de la art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal, adică tâlhăria care a cauzat daune materiale în proporții considerabile. După cum rezultă din para. 46-47, acuzarea nu a probat că condamnatul a urcat în automobilul părții vătămate și a părăsit locul atacului pentru a sustrage

automobilul. Prin urmare, vinovăția condamnatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. f) Cod penal nu poate fi reținută.

49. Din motivarea sentinței nu rezultă că prima instanță a stabilit că condamnatul a urcat la volanul automobilului în scopul sustragerii acestuia. Prima instanță a individualizat pedeapsă după ce l-a audiat în persoană pe condamnat și s-a putut convinge de personalitatea acestuia. Completul subscris motivării sentinței în partea individualizării pedepsei. Din acest motiv, instanța de recurs aplică pedeapsa stabilită inițial prin sentință, în baza motivelor din sentință.

50. Procurorul solicită încasarea în folosul părții vătămate a prejudiciului moral. La materialele cauzei nu există o acțiune civilă. Prin urmare, în această parte recursul procurorului este inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

b. Recursul avocatului Marian Babără

51. Recursul este declarat în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 11) Cod de procedură penală, în redacția anterioară modificărilor în vigoare din 01 septembrie 2023. Recurentul solicită aplicarea Legii privind amnistia în privința lui Radu Cebanu, soluție pe care instanța de apel trebuia să o dispună din oficiu odată cu reîncadrarea faptei.

52. După cum a fost menționat mai sus, soluția instanței de apel privind încadrarea acțiunilor lui Radu Cebanu în art. 192¹ Cod penal este greșită. Fapta condamnatului urma a fi încadrată corect conform art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal. Art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea 243/2021 privind amnistia exclude art. 188 Cod penal din lista infracțiunilor față de care amnistia poate fi aplicată. Prin urmare, recursul apărării nu poate fi admis.

c. Concluzia instanței

53. Instanța de recurs, având în vedere cele de mai sus, casează integral decizia instanței de apel și sentința în latura penală, și pronunță o nouă hotărâre în această parte.

54. Recursul a fost adoptat din cauza greșelilor evidente admise de judecătorii curții de apel. Soluția instanței de apel nu putea fi adoptată de niciun judecător rezonabil, adică este arbitrară. După cum rezultă din art. 435 alin. (6) Cod de procedură penală, instanța de recurs are dreptul, însă nu este obligată, de a emite încheiere interlocutorie atunci când constată că au fost adoptate hotărâri judecătorești arbitrare sau care se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor. Curtea Supremă este conștientă de mediul în care activează judecătorii și impactul nefast pe care îl poate avea încheierea interlocutorie asupra carierei judecătorului. Ea nu a emis încheieri interlocutorii atunci când eroarea gravă și evidentă constatată poate fi explicată plauzibil prin scăpări banale a judecătorului, determinată de volumul de muncă exagerat sau alte circumstanțe obiective.

55. Versiunea actuală a art. 435 alin. (6) Cod de procedură penală a intrat în vigoare la 01 septembrie 2023. Prin aceste modificări a fost introdusă distinct posibilitatea Curții Supreme de Justiție de a emite încheieri interlocutorii după admiterea recursului. Într-o cauză în care au fost admise erori de magnitudine similară, Curtea Supremă a emis o încheiere interlocutorie în privința judecătorilor și a sesizat inspectia judiciară, deși recursul și examinat conform temeiurilor de recurs în vigoare până la 01 septembrie 2023, când (vezi decizia nr. [1ra-572/2023](#), § 34). Cu alte cuvinte, este importantă constatarea Curții Supreme de Justiție că hotărârea este arbitrară sau bazată în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă, nu data la care a fost înaintat recursul și temeiul de recurs în baza căruia a fost casată decizia curții de apel.

56. În această cauză, completul decide să nu emită o încheiere interlocutorie în privința judecătorilor curții de apel, având în vedere circumstanțele specifice ale cauzei. Printre acestea se numără încadrarea eronată de către acuzare a răpirii automobilului, eșuarea acuzării de a asigura prezența părții vătămate în instanța de judecată, decesul judecătorului raportor și demiterea ca urmare a evaluării externe a unui alt membru al completului care a adoptat decizia instanței de apel.

57. Prin urmare, în conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) și 435 alin. (1) pct. 2) lit. d) Cod de procedură penală, în numele legii,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul avocatului Marian Babără ca neîntemeiat;

Admite recursul declarat de procurorul Alexandru Plîngău, casează decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2023 și, în latura penală, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, din 03 august 2021;

Rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre prin care constată vinovăția lui Radu Cebanu în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin. (2) lit. e) Cod penal și îl condamnă la opt ani și două luni de închisoare în penitenciar de tip semiînchis;

A include în termenul pedepsei perioada reținerii și aflării în stare de arest preventiv a lui Radu Cebanu în perioada 14 decembrie 2016 - 07 aprilie 2017;

În rest, sentința se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Digitally signed by Gribincea Vladislav
Date: 2026.05.08 12:57:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Leonid Chirtoacă

Alexandru Negru